

Berrien buletina

AGOIZKO UDALA

www.agoitz.eus – www.facebook.com/ayuntamientoaoiz

n°43-2020ko Abendua
AZAROA LABURPENA

Agoizko Udala auzoekin

Aldaketa asko egin behar ditugu COVID-19a dela eta, baina, hala eta guztiz ere, Udalak eusten dio gardentasunaren eta herritarren parte-hartze konpromisoari. Azaroan, auzoetan antolatzen dira bilerak, eta, bertan, Udalak azken ekitaldian egindakoak eta egitekoak azaltzeaz gain, herritarrek eskaerak eta iradokizunak aurkezteko parada izaten dute. Agoizko Udalak azken legegintzaldietan aurrez aurre egin dituen auzo bilerek forma berri bat izan dute oraingoan.

Azaroaren 23tik 27ra bitarteko

astean, parte hartzeko bi aukera planteatu ziren, auzotarrek beren arazoak eta kezak udalari helarazteko aukera izan zezaten.

Alde batetik, online inprimaki bat prestatu zen, interesdunek modu erabat anonimo eta boluntarioan bete zezaten. Inkestan jasotako galderen artean, zer arazo antzeman dituzu zure auzoan edo inguruan?, nola konponduko zenituzke?, eta herriko gainerakoentzat baduzu iradokizunik? Zein da Agoitzen ikusten duzun arazo nagusia? Ba al duzu datorren urtean aurre egiteko interesgarria eta

egingarria iruditzen zaizun ideiarik? Ba al dakizu zein den Udalak egiten duen lana?

Parte hartu ahal izateko bigarren aukera, herritar guztiek Internetarako eta teknologia berrien erabilerrako sarbiderik ez dutenez, udaletxeko sarreran postontzi bat jarri zen, edozein pertsonak bere ideiak eta iradokizunak utz zitzan.

Herritarren emandako erantzunen artean, ohiko arazoak nabarmentzen dira, hots, tamaina handiko hondakinekin, ibilgailuekin eta animaliekin lotutakoak.

AYUNTAMIENTO DE AGOIZ
AGOIZKO UDALA

Gobierno
de Navarra

Nafarroako
Gobernua

AGOIZKO UDALAREN KOMUNIKAZIO, INFORMAZIO ETA PARTAIDETZA PLANA 2020

Berrien buletin hau e-mailez jaso nahi baduzu, igorri mezu bat comunicacionaoiz@gmail.com-ra, eta bertan adierazi gaia, hots, buletina.

Izaga Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko herriek bat egin dute genero bortizkeriaren aurka

Izaga Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea osatzen duten zortzi udalek onartu zuten Genero-indarkeriaren aurka Jarduteko Protokoloa, emakumei laguntzeko udalek tresna bat izan dezaten.

Protokoloa Agoizko Udalean aurkeztu zen, eta mankomunitateko zortzi herrietako (Agoitz, Artzibar, Itzagaondoa, Lizoain-Arriasoiti, Longida, Orotz-Betelu, Untzitibar eta Urrotz-Hiria) alkateak izan ziren. Bertan izan ziren ere Idoia Insausti Mankomunitateko lehendakariordea eta Rut Iturbide IPES Fundazioko protokoloaren koordinatzailea. Zortzi udalerriek ahaleginak eta sentsibilitatea batu dituzte arrazoi horregatik, eta, administrazio publiko diren aldetik, ez dute zertan desagerrarazi, eta, horregatik, lehenetsuna eman diote beren tokiko agendetan.

Proiektu hori 2020ko ekainean hasi zen, Mankomunitateko politikari genero indarkeriari buruzko

eztabaida piztu zutenean. «Bereziki deigarria izan zitzaigun datu bat egon zen: genero indarkeria bizi duten emakumeen ehuneko oso txiki bat bakarrik artatzen dute Administrazio Publikoko zerbitzuek, eta gainerakoak irtenbide pribatu edo publikoetan geratzen dira, baina ez da kontuan hartzen bizi izandako indarkeria», adierazi zuten Idoia Insaustik.

Horrela, bada, indarkeria horren aurkako esku-hartze koordinatua ahalbidetuko duen tresna bat izateko ideia sortu zen, «Gure herrietako emakume guztiei eta, hala badagokio, haien seme-alabei laguntzea ahalbidetuko duena», gaineratu zuten Ángel Martín Unzué Agoizko alkateak eta, aldi berean, Mankomunitateko presidenteak.

Inplikazio politiko hori teknikarien eta komunitatearen partaidetza duen protokolo baten lehen urratsa izan zen, kultura- eta kiroltaldeen eta elkarten partaidetza duena.

Urtariletik aurrera, protokoloa gizartera hurbilduko da, eta talde eragile batek sustatutako dinamiken bidez egingen da esku-hartzea. Talde horrek elkarrizketak egingo dizkie bizirik atera diren emakumei.

«Indarkeriaz hausnartzeko, ideiak trukatzeko eta begirada zabaltzeko elkarrizketa-espazioak ireki nahi dira, sakabanatuta dagoen landa esparru honetan, non genero-indarkeria, kasu askotan, ikusezin bihurtzen den adineko emakumeek daramaten kulturagatik eta herrietako idiosinkrasiagatik, eta baita non kosta egiten baita ere hura autokontzeptualizatzea», adierazi zuten guztiek.

Ibilbide luzera begira pentsatutako egintza hau, borondate politikoarekin eta ikuspegi komun bat eraikiz abiatu da, emakumeen arreta integrala prebenitzeko eta hobetzeko, indarkeria desagerrarazteko eta, era berean, justizia eta berdintasunean oinarritutako herriak bilaka daitezten.

Genero indarkeriaren aurkako zikloa

Perdiendo el juicio (Tiferencia) antzezlanarekin, azaroaren 1ean, igandean, hasi zen Agoitzen 2020ko indarkeria sexistaren kontrako zikloa, Udaleko Berdintasun eta Kultura arloek antolatua, Nafarroako Gobernuaren kolaborazioarekin (Nafarroako Berdintasunerako Institutuaren bidez). Antzerkiaren ondoren, hilaren 6an, ostiralean, Ruth Iturbidek aurkeztutako Zinema Forum saio bat egin zen Kultur Etxeko auditorioan.

Programa azaroaren lehen egunetik 25era arte luzatu zen, hau da, Emakumeen aurkako Indarkeria Desagerrarazteko Nazioarteko Eguna arte, eta bere ekitaldietan aldaketaren bat izan zuen osa-

Elkarretaratzea asteazkenean, hilak 25, egin zen, emakumeen aurkako indarkeria ezabatzeko nazioarteko egunean: Agoizko herriak bere aldarrikapena egin zuten udaletxearen atarian.

AZAROAREN 25ARI BURUZKO ADIERAZPEN INSTITUZIONAL ONETSI ZEN

Azaroaren 5ean egindako osoko bilkuran, Agoizko Udalak Nafarroako Udala eta Kontzejuen Federazioaren manifestu bat onartu zuen azaroaren 25ari buruz. Adierazpen horrek berdintasunak aurrera egiten jarraitzeko beharra planteatzen du, maskulinitasun eta feminitate eredu tradizionalak

dela zerbitzuak eta horien arteko koordinazioa hobetzen jarraitzea, erantzun egokiak emateko emakumeen aurkako indarkeriaren adierazpenei.

Manifestu hau onartuz, Agoizko Udalak:

- Edozein eremu eta testuingurutan emakumeen aurkako indarkeria mota oro arbuiatzen du.

- Emakumeen aurkako indarkeria eta urrakortasun egoerak sortzen dituzten desberdintasun guztiak ezabatzeko lanean jarraitzeko konpromisoa hartzen du, administrazio publikoen eta gizarte zibilaren konpromisoa sustatuz.

25 NOVIEMBRE | AZAROA

EN AOIZ NO TOLERAMOS LAS AGRESIONES SEXISTAS
AGOITZEN EZ DUGU ERASO SEXISTARIK ONARTZEN

sun krisiaren eta araudia nahitaez bete beharrenden ondorioz. Horren eraginez, bertan behera utzi behar izan ziren Alicia Giménez Garcíak (Acción Contra la Trata) eman beharreko «Zaindu zure espazioa. autodefensa feministarako» hitzaldia eta baita aste horretako iganderako, hilak 22, aurikusitako «Agoitzen ez ditugu eraso sexistak onartzen» oroitzen ekitaldia. Horien ordez, eta 2020an eraildako emakume adina kanpai jotzeren ondoren, bideo bat zabaldu zen. Berta Agoizko sei emakumek aurrekua dantzatu zuten hildako horien omenez.

deseraikiz eta nagusitasunean eta mendekotasunean oinarritutako maitasun erromantikoaren mitoa baztertuz, indarkeria matxistari amaiera emateko.

Era berean, administrazio publikoek eta, bereziki, toki-erakundeek sentsibilizazioaren, indarkeriaren prebentzioaren eta bizirik atera diren emakumeen arreta integralaren arloan garrantzen dituzten politiken eta ekintzen garrantzia jasotzen du, ahalduz esku-hartzearen jomuga izanik. Gainera, nabarmendu zuen oso garrantzitsua

- Elkartasuna adierazten die erasoak jasan dituzten emakume eta neskei eta egunero indarkeria matxistari aurre egiten dioten emakumei.

Gainera, agoizko Udalak herri osoa gonbidatzen du emakumeen aurkako indarkeria desagerrarazteko konpromisoa erakusten jarraitzea, berdintasunik ezaren adierazpen guztiak salatzea eta emakumeen askatasuna eta autonomia baldintzatzea.

Despentsa ehuntzen: elikagaien gobernanta eredu bat eraikitzen

COVID 19k agerian utzi du nekazaritzako elikagaien sistema oso ahula dela eta gatazka dagoela elikagaiak ekoizteko eta hornitzeko tokiko sistemekin. Sortutako osasun, gizarte eta ekonomiakrisiak erantzun sortzaileak behar ditu, egungo garapen eredu ez bezalakoak, hauskorra dela erakutsi baitu.

Testuinguru horretan, «Despentsa ehuntzen» proiektua aurkeztu da, nekazaritzako elikagaien banaketa sareak egituratzeko Zangoza, Pirinio aurrea eta Pirinioen artean (Zangozako merindadea). Lurraldean dauden baliabide publiko eta pribatuak funtzionamendua optimizatzeko asmoa dago, proposamen egokituak aztertu eta gauzatzeko konfiantzako espazioak sortuz.

Foru Gobernuak finantzaturako proiektua Cederna-Garalurrek, Gu Pirinioak (Pirinio aldeko garapen-erakundea), Agenda 2030ek eta agroekologian inplikaturako udal eta erakundeek diseinatu dute. Beste bi fase erabitu: «Despentsa deskubrituz» lehen sektoreko artikulatua eta gobernanta-egitura, eta «despentsa betez», horiekin hiru sektoreak batzea lortuko baliabideak.

Proiektu honekin, 10 urtetan

sendotu nahi den elikadura-gobernantzako prozesu bati hasiera ematea da erronka, Zangoza, Pirinioak eta Pirinio Aurreko eskualdeak barne hartzen dituen. Lurralde-ikuspegi berri bat sustatu nahi da tokiko baliabideen kudeaketa jasangarrirako, eta pixkanaka produkzio eta erabileraren eredu jasangarri bat hartu.

Pirinioetako, Pirinioaurreko eta Zangozako 27 erakundeek, tartean Agoizko Udalak, bat egin dute proiektuarekin.

Mikel Zabaltzaren hilketaren 35. urteurrena

Mikel Zabaltzaren hilketaren 35. urteurrena zela eta, azaroan hainbat ekimen antolatu ziren gertatzen ez ahazteko eta haren oroimena omentzeko. Lehenengoa azaroaren 8an egin zen, Agoizko

Kultur Etxean, eta bertan Mireia Gabilondok zuzendutako eta Mikel Zabaltza Gogoan taldeak antolatutako 'Adiorik gabe' antzezlanaren aurkezpena egin zen. Lanak suntsitutako pertsonen memoria berreraikitzen

du, eta gizarteari espazio bat ematen dio biktimekiko gogoia, enpatia eta elkartasuna erakusteko.

Gainera, Mikel Zabaltza Gogoan herri ekimenak hainbat ekitaldi eta jarduerak antolatu zituen. Larunbatean, hilak 28, ekitaldi bat egin zen Aurizko Kultur Etxean Nafarroako eragile eta talde politikoekin ordezkariekin. Hurrengo egunean, hilaren 29an, Mikel Zabaltzaren jaioterrian, Orbaizteko Olan, omenaldi herrikoia bat antolatu zen: auto karabana eta lore eskaintza.

Gogora dezagun irailean estreinatu zela Amaia Merinok eta Miguel Angel Llamasek egindako 'Non dago Mikel?' dokumentala Donostiako Zinemaldian, eta hurrerik bikaina izan zuela.

'ERA Eskola', euskarazko online eskola

Euskarabidea-Euskararen Nafarroako Institutuak eta udaletako euskara zerbitzuak dituzten Nafarroako toki erakundeek 'Era Eskola' izeneko online eskola jarri dute martxan, seme-alabak euskarazko ereduarekin eskolatuta dituzten familiei harrera egin, lagundu eta ikastaro berriak eskaintzeko.

Helburu horrekin, zuzeneko hiru lineako saioko zikloa antolatu zen, euskaraz zein gaztelaniaz, Iñaki Eizmendi, Nerea Mendizabal eta Julen Linazasoro adituen eskutik. Saio horiek familiek beren seme-alabei hizkuntzak ikasteko orduan ematen dieten laguntza sustatzen saiatu ziren, haien autonomia eta motibazioa sustatuz eta gurasoei Interneten dauden euskarazko baliabide teknologikoak emanez.

Hain zuzen ere, azaroaren 16an Iñaki Eizmendik seme-alabei euskaraz eta hizkuntzekin laguntzeko

moduaz hitz egin zuen. Azaroaren 18an Nerea Mendizabalek baliabideak eskaini zituen haurren autonomia, motibazioa eta autoilusioa sustatzeko. Amaitzeko, azaroaren 25ean, Julen Linazasorok sareko euskarazko baliabideei, Google-ren tresnei eta zibersegurtasunari buruz hitz egin zuen.

Emanaldi guztiak zuzenean izan ziren, streaming bidez, Era Nafarroaren Youtubeko kanalaren

bidez, euskaraz zein gaztelaniaz, bi ordutegi desberdinetan. Saiok doakoak izan ziren eta ez zuten izena eman beharrik izan; gainera, WhatsApp bidez eta Youtubeko kanaleko txataren bidez galderak zuzenean egiteko aukera eman zuten.

Ekimen honen antolatzaileak Euskarabidea eta zenbait udaletako euskara zerbitzuak dira, horien artean Agoitz.

XV. Argazki Lehiaketaren sariak

Alfredo León Mañú eta Tere Leache Beortegui Agoitz Hiria Argazki Lehiaketaren XV. Edizioko irabazleak izan ziren, hurrenez hurren bi modalitateetan: León kategoria orokorrean (herritar guztientzat irekia zegoena), «18

maila» izeneko irudiarekin, eta 500 euroko sari jaso zuen; eta Leache, herritarren modalitatean, 300 euroko saria zuena, «Iluna argitzen» izeneko argazkiarekin.

Modalitate orokorraren (herritar

guztientzako irekitako kategoria) epaimahaikideak honakoak izan ziren: Ignacio Armendáriz Jusué, Adolfo Lacunza Eguaras (argazkilaritzako profesionalak biak), Patxi Ripodas Zarranz (Kultur Etxeko arduraduna) eta Joseba Corera Ripodas (kultura zinegotzia eta idazkari lanetan). Agoitzen errolatutako pertsonen mugatutako herri-modalitatearen irabazlea aukeratzeko bozketak egin zen urriaren 30etik azaroaren 7ra.

Sari-banaketa azaroaren 20an egin zen, lehiaketara aurkeztutako argazki guztiak biltzen dituen erakusketaren inaugurazioa zela eta. Erakusketa azaroaren 20tik abenduaren 1era bisitatu ahal izan zen Agoizko Kultur Etxean.

Uholdeak erakusketa programaren bigarren edizioa Agoitzen hasi zen

Agoizko kultur etxeak hasiera eman zion Uholdeak ekimenaren bigarren edizioari. Erakusketa ibiltaria da, Nafarroako artisten lanak biltzen dituena, eta Foru Erkidegoko hainbat kultur gunetara bidaiatzen du. Uharteko Arte Garaikideko Zentroak antolatu du, Nafarroako Kutxa Fundazioaren, la Caixa Fundazioaren eta Nafarroako herrietako hainbat kultur espazioen laguntzarekin.

Uholdeak-en helburua arte garaikidea Nafarroako lurralde osoan zabaltzea da, tokiko artistak ekoizpen espaziotik harago bultzatuz eta herritar guztiei arte garaikidearen berezko planteamenduak interpretatzen lagunduz.

Honako artista hauen lanak ikusi ziren erakusketan: Iranzu Antona, Inés Aubert, Mirari Echávarri, Víctor Masferrer, Txuspo Poyo eta Josu Zapata. Erakusketa ibiltaria, azaroaren 18ra arte bisitatu ahal izan zen Agoitzen; ondoren, abenduaren 18tik urtarrilaren

17ra, Uholdeak-ek Altsasuko lortia Kultur Etxea bisitatu du; urtarrilaren 19tik otsailaren 14ra Elizondora joanen, otsailaren 19tik martxoaren 19ra Tafallan ikusi ahal izanen da, eta ekainaren 10etik uztailaren 9ra Tuterako Almirante Etxean.

Kultur balantzea

Genero-indarkeriaren aurkako zikloaz eta Uholdeak-en erakusketa-programaz gain, klaustrofobia proiektuarekin, azaroan zehar beste ekitaldi eta ekitaldi batzuek gozatu ahal izan genuen, eta horiek, hain salbuespeneko inguruabarrak gorabehera, auzotarren parte-hartze handia izan zuten.

Agoizko Kultur Etxera «Floreica» iritsi zen, Virginia Senosiain eta Juan Luis Napalen dokumentala, Nafarroan errepresio frankistaren ikurra den Josefina Lamberto Marvillasen arrebari buruzkoa.

Josefinaren bizitza latzari buruzko testigantza gogorra da, berak lehen pertsona erabateko adorez, noblezia eta maitasunez kontatzen duena.

Agoizko XV. Argazkilaritza Lehaketan aurkeztutako argazki guztiak ikusgai izan ziren Kultur Etxeko areto handian. Erakusketa hilaren 20an inauguratu zen, sari-banaketarekin batera.

Abenduaren 3a Nafarroaren Eguna zela eta, aurten Nafarroako Gobernuak COVID-19ren egoera orokorrerako egokitu ditu bere ekitaldiak. Nafarroako bederatzi herritan

bertako artisten kontzertuen ziklo bat izan zen. Agoitzek Alfredo eta Iker Piedrafitaren kontzertu akustikoarekin ireki zuen zikloa. Klasi-koz beteriko ikuskizuna, Barricada eta Dikersen egindako abesti ospetsuenen errebisioak eta rock musikaren inguruko abesti gustu-koenak.

Eta Euskaraldia egitasmoaren barnean, azaroaren 29an, «Txor Txor bakarrizketa umoretsua» ikuskitzarekin amaitu zen hilabetea. Umorzko bakarrizketa, euskararen erabilera eragitea helburu duena.

Berri laburrak

GARBITZAILEAK. Urriko osoko bilkuran, Udalak haren zerbitzura egun erdiz eta hamabi hilabetez udal eraikinak garbitzeko pertsona bat kontratatzeko oinarriak onartu zituen. Hautaprobak egin ondoren, azaroaren osoko bilkurara eraman zen izangaien zerrenda eta bakoitzarek lortutako puntuazioa, Udalbatzak proposamena berretsi zezan eta garbiketara zerbitzuak aldi baterako emanen dituen pertsona izenda dezan. Gainera, pertsonen zerrenda horrek balioko du Udalak etorkizunean eska ditzakeen lanpostu hutsak betetzeko.

SUHILTZAILE BOLUNTARIOAK. Azaroaren 5ean egindako osoko bilkurako akordio proposamenen artean, Nafarroako Gobernuak Lehendakaritza, Berdintasun, Funtzio Publiko eta Barne Departamentuko Barne Zuzendaritza Nagusiaren eta Nafarroako zenbait udalen arteko hitzarmena onartzea zegoen, babes zibilaren arloan, suhiltzaile boluntarioen taldeentzat, lau urterako. Hala, hitzarmen horrek lankidetzeta eta jarduera esparru koordinatua ezartzen du Agoizko Udalaren eta hiriko suhiltzaile boluntarioen artean, babes zibilaren eta larrialdiei aurre egitearen arloan, eta, bereziki, suteak prebenitu eta itzaltzearen eta salbamenduaren arloan.

KULTUR KOORDINATZAILEA. Azaroaren osoko bilkurako gai zerrendan jasota zegoen, halaber, Agoizko Udalaren zerbitzura dagoen B mailako kultur koordinatzailearen lanpostua oposizio lehiaketa bidez betetzeko deialdiaren oinarriak onartzeko erabakia. Orain, lanpostu huts hori bete nahi duenak Nafarroako Aldizkari Ofizialak publiko egin arte itxaron beharko du, lehiaketaren legezko epeak ezarri arte. Hurrengo argitalpenetan informazioa emanen dizuegu.

AUTOKARABANENTZAKO GUNEA. Nafarroako Gobernuak autokarabanutzeko aparkalekuak arautzen dituen araudia onartu zuen bere garaian, eta araudi horrek ez du baimentzen haien perimetroa handitzea dakarten elementuak zabaltzea (aulkiak, mahaiak, toloak, sabaia altxatzea, leihoak irekitzea...). Hori dela eta, Agoizko Udalak eragozpen hori gainditu du Beraxitoan horientzako egokituta eta araututa dagoen eremuan, eta bi mahai jarri ditu banketxeekin, hiribildura hurbiltzen diren per-

tsonek egonaldi segurua eta atsegina izan dezaten.

INSTITUTU BERRIA. Aurreko argitalpenetan jakinarazi dugun bezala, Hezkuntza departamentuak institutu berri bat eraikiko du Agoitzen, gaur egun San Migel ikastetxe publikoan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza ikasten ari diren 160 ikasleak hartzeko. Hala jakinarazi zuen Hezkuntza Departamentuko buruak 2021eko Hezkuntza Azpiegituren Planaren aurkezpenean. Une honetan, proiektuaren idazketeko enpresa esleipenduna proiektuaren xehetasunak amaitzen ari da. Ondoren, Hezkuntza Departamentuak Agoizko Udalarari igorriko dio, obra baimena eta jardura sailkatua izapidetzeko, eta, ondoren, dagozkion obrak lizitatuko ditu. Proiektu hori EHBilduk aurkeztutako 2020ko aurrekontuen zuzenketari bati esker lortu zen, eta talde guztiek babestu zuten, Navarra Sumak izan ezik.

SIEMENS-GAMESARI BURUZ. Azkenaldian, hainbat hedabidetan hainbat albiste irakurri ditugu, palak birziklatzeko Agoitzen Siemens-Gamesa berriz irekitzeari buruz. Agoizko Udalak herritar guztiei jakinarazi nahi die aukera hori aztertu zela Nafarroako Gobernuarekin izandako bileretan, eta multinazionalak ez duela atea itxi. Hala ere, Nafarroako Gobernuak Garapen Ekonomiko eta Enpresariako Departamentua eta konpainia lantegian erabiliko litzatekeen teknologiaren garapena eta proiektuaren bideragarritasuna aztertzen ari dira. Proiektua gauzatu gero, fabrika jardunean ikusteko urte batzuk itxaron beharko genituzke, eta agian langile gutxi beharko litzateke bere jardueran.